

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана
Франка Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства
та хорового мистецтва
факультету культури і мистецтв
(протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

Завідувач кафедри
Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Український музичний постмодернізм»,
що викладається в межах ОПП Музикознавство
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2023

Назва курсу	Український музичний постмодернізм
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культури і мистецтв, 025 Музичне мистецтво, музикознавство
Викладачі курсу	Дубровний Тарас Миколайович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	tarasdubrovnyy@gmail.com , taras.dubrovnyy@lnu.edu.ua , https://kultart.lnu.edu.ua/employee/dubrovnyj-taras-mykolajovych
Консультації по курсу відбуваються	Щовівторка, 11.30-12.00 год. (вул. Валова, 18, ауд. 26) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/ukrains-kyy-muzychnyy-postmodernizm
Інформація про курс	Дисципліна «Український музичний постмодернізм» є вибірковою дисципліною з циклу професійної підготовки зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, ОП Музикознавство, яка викладається в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв певні значення та функційність в музично-історичному процесі, його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; грамотно володів певним масивом артефактів, подій, імен, дат; ознайомився з творчістю композиторів, які творили парадигму українського музичного постмодерну, підвищив свій загальний культурологічний рівень. Тому у курсі представлено як огляд основних концепцій осмислення явища постмодернізму в різних галузях (літературі, філософії, художньому та образотворчому мистецтвах), так і тенденцій, які були адаптовані й представлені в композиторській творчості останнього тридцятиліття ХХ століття.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Український музичний постмодернізм» є ознайомити студентів з процесами, які відбувалися в українському музичному мистецтві середини ХХ – початку ХХІ століття. Цілі вивчення дисципліни сформувані у студентів чітке розуміння основних мовно-стильових канонів в музиці; ознайомити студентів з особливостями композиторського письма.
Література для вивчення дисципліни	Берегова О. Постмодернізм у камерних творах українських композиторів 80-90-х років ХХ ст. Київ, 1999. – 141 с. Болецкий В. Лови на постмодерністів // 12 польських есеїв. – Київ, Критика, 2001. – С. 225-249. Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. уніве-ту. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189. Дубровний Т. Постмодернізм в українській музиці. Генеза та етапи розвитку / Дубровний Т. Фортепіанна творчість Анатолія Кос-Анатольського в проекції стилю доби: Монографія. – Львів: НТШ, 2007. – С. 9-37. Дубровний Т. Камо грядеши, постмодернізме? // Музика в просторі сучасності: друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Київ, 2007. – Вип. 68. – С. 233-242. Дубровний Т. Формування нової соціокультурної парадигми української музичної культури у вимірі постмодернізму / Записки товариства імені Шевченка / Праці музикознавчої комісії [100-річчю львівського музикознавства присвячується]. – Ред. О. Купчинський. -

	<p>Львів, 2014. – Том ССLXVII. – С. 61-66.</p> <p>Дубровний Т. Еволюція жанру пісні в Україні (від фольклору до кітч та шлягера)/ Дубровний Т./ Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність : матеріали Міжнародної науково-творчої інтернет-конференції (3–5 травня 2021 р., м. Одеса) / ред. кол.: О. Л. Олійник, О. Л. Зосім, О. М. Маркова [та ін.] ; М-во культ. та інформ. політики України ; Одес. нац. муз. академ. ім. А. В. Нежданової ; Одес. орг. Нац. спіл. композ. України. — Одеса : Астропринт, 2021. — С. 63-65.</p> <p>Дувірак Д. Мистецтво постмодерної епохи// Syntagmation: збірка наук. статей на пошану С. Павлишин. – Львів, 2000. – С. 51-66.</p> <p>Жицінський Ю. Бог постмодерністів. – Львів, вид. УКУ, 2004. – 164 с.</p> <p>Зінкевич О. Музичний процес чи його імітація? // Музика, 1993. - №1. – С.6-8.</p> <p>Кияновська Л. М. Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. – Львів.: „Сполом”, 1998. – 208с.</p> <p>Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму (парадигма розвитку гал. музики ХХ ст)// Musica galiciana/ - Rzeszow, 2000. С. 247-252.</p> <p>Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . – Львів, Вид. НТШ, 2011. – С. 218-254.</p> <p>Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: Вид. НТШ, 2011. – 285 с.</p> <p>Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. – Львів: БаК, 2005. – 232 с.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є.Станковича “Цвіт папороті” як факт національної історії // Київське музикознавство. Вип. 8. – К.: КДВМУ, 2002. – С. 180-188.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Неофольклоризм в опері ХХ століття і “Цвіт папороті” Є.Станковича // Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип. 33. – К.: НМАУ, 2004. – С. 254-263.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольклорні джерела “Цвіту папороті” Є.Станковича // Київське музикознавство. Вип. 11. – К.: КДВМУ, 2004. – С. 123-131.</p> <p>Сюта Б. Кіч у стильових параметрах українського музичного постмодернізму // Записки НТШ. – Праці музикознавчої комісії. – Т. ССXLVII. – Львів.: 2004. – С. 138-153.</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 88 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати певний масив артефактів, подій, імен, дат; зрозуміти їх значення, функційність в музично-історичному процесі; усвідомити його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; - вміти прослідкувати генетичні зв'язки з творчістю композиторів-класиків; „вписати” сучасні явища композиторського письма в загальні процеси і тенденції розвитку національної та світової музики ХХ ст.

Ключові слова	Постмодернізм, парадигма, синтагма, поєднання непеєднуваного, семантичний зсув, стильові маски, полістилістика, синтетичний канон, плюралізм, стиль, жанр.
Формат курсу	Очний, заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, тести.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії української музики, достатніх для сприйняття процесів кінця ХХ століття
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація аудіо та відео матеріалів, лекції, практичні заняття, дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань та умінь студентів здійснюється методом поточного модульного контролю та заліком.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Оцінювання знань та умінь магістрантів здійснюється методом поточного, модульного контролю та заліком. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення терміну постмодернізм 2. Скільки різновидів постмодернізму ви знаєте 3. Назвіть відмінності між модернізмом та постмодернізмом 4. Назвіть представників «французької шістки» 5. Назвіть відмінності між авангардом та постмодернізмом 6. Назвіть відмінності між модернізмом та авангардом 7. Чим відрізняються неостилі від постстилів 8. Що таке ерзац-культура? 9. Назвіть дві основні стильові риси західного постмодернізму? 10. Що характерним є для українського варіанту постмодернізму 80-х років ХХ ст.? 11. Коли увійшов до наукового обігу термін постмодернізм? 12. Де зародився філософський постмодернізм? 13. Який з творів Умберто Еко вважається першим, де простежуються виразно постмодерністичні риси. 14. Творчість яких композиторів можна віднести до стилю мінімалізму? 15. Що є зв'язком симулякра і реальної речі на прикладі соціалістичного реалізму? 16. Що стало найбільшим предвісником постмодернізму в культурі? 17. Назвіть одного з основоположників французької філософської школи 2 половини ХХ століття хто ввів до наукового обігу поняття “постмодернізм”. 18. Якими мовно-стильовими канонами в українській музиці був втілений постмодернізм? 19. Дайте визначення явищу «катакомбна культура»? 20. Що таке «семантичний зсув»? 21. Першим постмодерним стилем в музиці вважається. 22. Хронологічні рамки раннього постмодернізму? 23. Що є характерним для західноєвропейського варіанту постмодернізму 70-х років ХХ ст.? 24. Різновиди постмодернізму (за Ю. Жицінським)? 25. Назвіть одного з основоположників американського концептуального мінімалізму в музиці? 26. Хто є автором таблиці відмінностей між “модернізмом” та “постмодернізмом”: 27. Хто є автором книги “Дослідження історії”: 28. Що таке фольклоризм? 29. Яке явище є характерним для західноєвропейського постмодернізму? 30. Назвіть основоположників західного філософського постмодернізму?
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/4 год.	Тема 1. Предмет, методологічні підходи, завдання курсу українського музичного постмодернізму. Ознаки модернізму в творчості композиторів першої третини ХХ століття.	лекція	Ржевська М. На зламі часів. – Київ: Автограф, 2005. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: НТШ, 2000. Музично-історичні концепції у минулому і сучасності. – Львів: Сполом, 1997. Грабович Г. Дослідження. Ессе. Полеміка. – Київ: Основа, 1997. Історія української музики. – Київ: Наукова думка, 1992. – Т.4. Ляшенко І. Етнологічні основи українського художнього культурознавства // Укр. художня культура. – Київ, Либідь, 1996.		
2. / 4 год.	Явище постмодернізму у європейській культурі та його звязок з процесами в національній культурі середини ХХ століття	практичне заняття			
3/4 год.	Тема 2. Стратифікація національного музично-історичного процесу 30-60-х років ХХ ст.. Конформізм і нонконформізм у мистецтві. Європейський постмодернізм. Французька філософська школа.	лекція	Зінкевич О. Музичний процес чи його імітація // Музика. – 1993. – № 1 – С. 6-8. Кияновська Л. Стилєва еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. –Тернопіль.: СМП „Астон”, 2000, - 339 с. Дувірак Д. Мистецтво постмодерної епохи // Синтагматіон. –	Комп'ютерна обробка та структуризація інформації: групування матеріалів, об'єднання файлів у каталоги, підготовка	

			<p>Львів, 2000. – С. 51-67.</p> <p>Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. – Тернопіль, 1999. - № 16. – С. 9-16.</p> <p>Болецкий В. Лови на постмодерністів // 12 польських есеїв. – Київ, Критика, 2001. – С. 225-249.</p> <p>Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. університету. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189.</p> <p>Жицінський Ю. Бог постмодерністів. – Львів, вид. УКУ, 2004. – 164 с.</p>	презентації	
4 / 4 год.	Естетичні ознаки постмодернізму, його хронологічне окреслення, внутрішня сегментація. Онтологія та етимологія явища постмодернізму.	Модуль		Методологія та методика наукового дослідження творчості композиторів постмодерної доби	
5 / 4 год.	Тема 3. Творчість західно-європейських композиторів постмодерної доби (оглядова лекція). Український музичний постмодернізм. Його своєрідність, хронологічне окреслення, типологічна структурованість.	лекція	<p>Болецкий В. Лови на постмодерністів // 12 польських есеїв. – Київ, Критика, 2001. – С. 225-249.</p> <p>Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. університету. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189.</p> <p>Гундорова Т. Соцреалізм як масова культура // Сучасність, 2004. – ч.6. – С. 52-66.</p> <p>Дувірак Д. Мистецтво постмодерної епохи// Syntagmation: збірка наук. статей на пошану С. Павлишин. – Львів, 2000. – С. 51-66.</p>		

			<p>Жицінський Ю. Бог постмодерністів. – Львів, вид. УКУ, 2004. – 164 с.</p> <p>Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. – Львів: БаК, 2005. – 232 с.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є.Станковича “Цвіт папороті” як факт національної історії // Київське музикознавство. Вип. 8. – К.: КДВМУ, 2002. – С. 180-188.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Неофольклоризм в опері ХХ століття і “Цвіт папороті” Є.Станковича // Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип. 33. – К.: НМАУ, 2004. – С. 254-263.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольклорні джерела “Цвіту папороті” Є.Станковича // Київське музикознавство. Вип. 11. – К.: КДВМУ, 2004. – С. 123-131.</p>		
6./ 4 год.	Творчість Дж. Кейджа, Ля Монт Янка, К. Пендерецького, К. Лютославського	Практичне заняття			
7. / 4 год.	Тема 4. Естетична матриця постмодернізму як можливість окреслення мовностильового плюралізму 60-90-х років ХХ ст. Внутрішня сигментація українського постмодернізму. Творчість А. Кос-Анатольського як зразок раннього українського	лекція	<p>Дубровний Т. Фортепіанна творчість Анатолія Кос-Анатольського в проекції стилю доби: Монографія. – Львів: НТШ, 2007. – 184 с.</p> <p>Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. –Тернопіль.: СМП „Астон”, 2000, - 339 с.</p> <p>Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму</p>		

	музичного постмодернізму.		(парадигма розвитку гал. музики XX ст)// Musica galiciana/ - Rzeszow, 2000. С. 247-252. Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . – Львів, Вид. НТШ, 2011. – С. 218-254.		
8./ 4 год.	Розважальна творчість А. Кос-Анатольського (вальси, танго, фокстроти)	Практичне заняття			